

Water kent geen grenzen

Samenwerking over de landgrenzen is niet altijd even gemakkelijk. Andere structuren, werkwijzen en niet te vergeten cultuur, vergen een knap staaltje doorzettingsvermogen en organisatietalent. In Zeeuws-Vlaanderen loopt de samenwerking met de zuiderburen goed. Inmiddels zijn diverse Interreg I, II en III projecten uitgevoerd en nieuwe Interreg IV projecten staan op stapel. Wat maakt grensoverschrijdende samenwerking tot een succes en tegen welke moeilijkheden kun je aanlopen? Bram de Keuninck, grensoverschrijdend (gebieds)makelaar van het waterschap Scheldestromen i.o. vertelt.

Bram de Keuninck is één van de medewerkers die aan de wieg van de samenwerking tussen de Zeeuwen en de Vlamingen staat. Bram: „Grensoverschrijdende contacten werden in het grensgebied van Zeeuws-Vlaanderen pas gelegd in de jaren '60. Deze contacten reikten alleen niet verder dan het culturele vlak. Als waterschap wist men in die tijd nauwelijks wat er aan de andere kant van de 'schreve' gebeurde. Een beetje vreemd, gezien het feit water geen grenzen kent en Nederland volgens het Tractaat van 1843 verschillende verplichtingen heeft richting België.”

ALS DE KIPPEN BIJ

Eind jaren tachtig kwam er beweging in de grensoverschrijdende contacten. „Sinds 1990 ondersteunt de Europese Unie grensoverschrijdende samenwerking via het Interreg-programma. De provincies Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland anticipeerden hier snel op en richtten het overlegorgaan Euregio Scheldemond op.” Ook de Zeeuws-Vlaamse waterschappen waren er als de kippen bij. Samen met de Vlaamse polders, provincies en andere instanties richtten zij een grensoverschrijdend overleg op, waar gezocht werd naar samenwerkingsverbanden. En niet zonder resultaat. „Halverwege de negentigerjaren hebben we een gezamenlijk en grensoverschrijdend krekensbeleidsplan opgesteld. In dit plan staat een totaalvisie op landschap, natuur, milieu, cultuurhistorie en recreatie in het grensgebied beschreven. Een belangrijk ‘startdocument’ voor verdere samenwerking.”

OPTIMALISATIE

In de tussenliggende jaren is veel bereikt. Het waterschap heeft in overleg met de Euregioscheldemond Interreg I, II en III fondsen aangeboord om verschillende projecten op het gebied van kreekherstel, het vergroten van waterbergingscapaciteit, bijmalingen, bodemsanering, waterkwaliteitsverbetering, riolering en recreatief medegebruik te realiseren. Ook zijn grensoverschrijdende watersysteemanalyses uitgevoerd. „In totaal hebben we voor zo’n € 14 miljoen aan projecten met Interreg-subsidie gerealiseerd. We hebben door deze samenwerking goed bij elkaar in de keuken kunnen kijken. Verschillende systemen zijn beter op elkaar afgestemd en het waterbeheer in de grensstreek is geoptimaliseerd.”

Kreekgebied

DEZELFDE TAAL

Samenwerken over de grenzen is niet altijd even gemakkelijk. Het vergt een speciale aanpak. „Het waterbeheer in België is anders georganiseerd dan in Nederland. In België heb je bijvoorbeeld te maken met veel kleine polders, de evenknie van de waterschappen. Ook de gemeenten, de provincies en het Vlaams Gewest spelen een rol. Je hebt dus te maken met veel partijen, ieder met zijn eigen werkwijze. Al die organisaties en instanties moet je op één lijn zien te krijgen.” Het succes van de samenwerking hangt af van aantal factoren. „Je moet niet alleen kennis hebben van je eigen waterbeheergebied, maar ook dat van de burens. Het is belangrijk dat je inzicht hebt in waar synergie mogelijk is en wat de haalbaarheid van een project is”, vervolgt Bram. „Een goed voorbeeld is bijvoorbeeld het combineren van waterberging, niet alleen met natuurlijke aspecten, maar ook met cultuurhistorie en eventuele knelpunten in de waterhuishouding.’ Daarnaast is het heel belangrijk dat je de cultuur begrijpt en de mensen kent. ‘Van medewerkers en beleidsmakers tot bestuurders en politici. De cultuur van de Zeeuws-Vlamingen en de zuiderburen ligt dichtbij elkaar. We spreken hier in het grensgebied dezelfde taal. Letterlijk en figuurlijk. Dat maakt het samenwerken een stuk gemakkelijker.”

INTERREG IV EN V

„We hebben al veel bereikt in de afgelopen jaren, maar ook voor de komende jaren staat er nog heel wat te gebeuren. Zoals het regionaal bestuursakkoord water aan de Zeeuws-Vlaamse kant afstemmen met dito Vlaamse projecten.” In het kader van Interreg IV is inmiddels het programma ‘Natuurlijk Water’ goedgekeurd, waarbij voor een bedrag van € 4.000.000 kreekverbindingen in ere wor-

Stuw

den hersteld, natuurlijk dijkbeheer wordt opgezet en riolerings- en afkoppelingsprojecten in het landelijk grensgebied worden gerealiseerd. Bram: „Met onze ervaring van meer dan twintig jaar grensoverschrijdende en grensverleggende samenwerking, van mens tot mens, zien we ook de volgende projecten vol vertrouwen tegemoet.”

*Bram de Keuninck /Manon Verouder
Waterschap Scheldestromen i.o.*

Kreekgebied met grenspaal